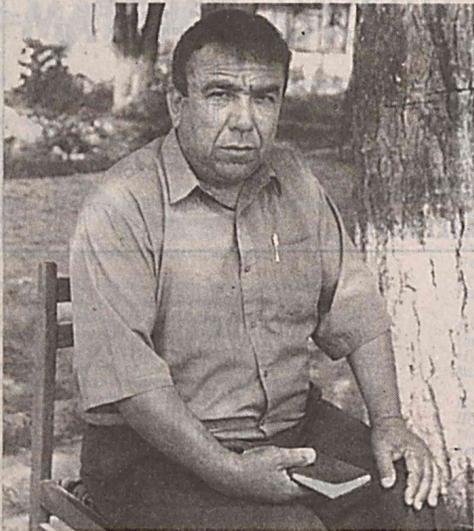

«Галла — 2004»

ХИРМОН ТЎЛИБ ТЎКИЛАДИ ДОН...

Хирмон тўлиб тўкилган доннинг мўллитини кўриб хар қандай одамнинг дили яйрайди. Дуплисини бир ёнга қўйиб, шуларни уйлари экан, Гофур ахоннинг чехраси янада ёришди. Ахир йил бўйи қилинган меҳнатнинг самарасини кўришдан ҳам ортиқ бахт борми инсонга. Гофур Алимов кўп йиллардан буён Бўка туманидаги Ойхўжа Йўлдошев номидаги ширкат хўжалигини мохирона бошқариб, ютуқларини бойитиб келаяпти. Бу йил жамоа хўжалиги пилла режасини 100 фоизга бажариб, эндиликда эса бу ерда бошоқли дон экинларини нестобуд қилмай йиғиштириб олиш учун қизғин кураш кет-

моқда. 420 гектар майдондан 1974 тонна галла етиштириб, ҳосилдорлиқни 42 центнерга етказишдек улуг мақсад йўлида қилинаётган ишларнинг самараси қувончи бўляпти. Суратда: ширкат хўжалиги раиси Гофур Алимов, Окўбгон туманидаги Суртон Сегизбоев номидаги ширкат хўжалигида ҳам ҳамма ўрмингизми пухта ташкил этилган. 927 гектар майдоннинг хар гектаридан 41,4 центнердан гўлдоғ етиштириб, ялпи ҳосилни 3898 тоннага етказиш қилаётган галлакорлар бугун марра сари тобора дадил экинлашмоқдалар. Галлазорларда қудратли «Кейс» комбайнлари юқори унум билан ишлаяпти.

Суратда: ширкат хўжалигининг галла уруғчилиги катта ҳосилоти Баҳодир Мўминов (ўнгда) билан 3 бўлим бошқарувчиси Анорбой Эргашев галла йиғиштириб олинган майдонларда. Қозим УЛМАСОВ олган суратлар

«ИШОНЧ»ГА ИШОНЧ ОРТМОҚДА

бораётганини кўрсатади. Корхонага янги технология олиб келиниши туфайли 150 нафар қишлоқ ёшлари унун янги иш ўринлар яратилди. Ҳозир бу ерда 826 нафар ишчи-хизматчилар меҳнат қилмоқда, ўртача ойлик маош 45-50 минг сўмини ташкил қилади. Корхонада меҳнат қилаётганларнинг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Шу боис уларнинг унумли меҳнат қилиши ва дам олиши билан боғлиқ бўлган барча шароитлар яратиб берилган. Кенг ва ёруғ хоналар, хар томонлама қулай ишлаб чиқариш дастгоҳларида меҳнат қилишнинг ўзгача завқи бор. Аини кунда корхона ишлаб топган даромадлари ҳисобидан 585 миллион сўмлик йиғирув дастгоҳларини олиб келиб, ишга тушириш борасида хитойликлар билан ҳамкорлик қилинмоқда. Янги қувватларнинг ишга тушиши натижасида махсулот ишлаб чиқариш ҳақиқаи яна 40 фоизга ўсади, саксон нафарга янги ёшлар иш билан таъминланади. Даромадларимизнинг асосий қисмини ишчи-хизматчилар иқтимоий муҳофазаси ва маънафдорлигини оширишга сарфлаганимиз, деди корхона иш ҳақиқи ва меҳнатни ташкил қилиш мутахассиси Мухаррамхон Жўраева. Утган вақт давомида 23 нафар ишчи-ҳодимлар сийхатдоҳларда дам олиб қайтишди. Ишчиларини белул тушқил билан таъминлаш ва бошқа ёшидаги фарзандлари тарбияси учун 39 миллион 558 минг сўм маблағ сарфланди. Шунингдек, кам таъминланган оилаларга 3 миллион 476 минг сўм моддий ёрдам кўрсатилди. «Меҳр ва муруват йили» да бу борадаги иш қўламларимизни янада кенгайтирагимиз. Расул ҚАМОЛ

Мен бошқараётган «Лочин» фермер хўжалигида 100 гектар ер мавжуд. Биз хўжалигимизга беҳад ҳиссиётли, яъни шиддатли, мардлик ва гўзаллик тимсоли бўлиш Лочиннинг номини берганимиз. Мен аслида табиатан нозикфеъл одамман. Қилинадиган барча ишларнинг муқамал бўлишини истайман ва шунга доимо ҳаракат қиламан. Халқимизда «сигирнинг сутти тилида», деган нақл бор. Яхши боқилган мол кўп сут беради, яхши семиради. Сигирларнинг семизлиги кўп махсулот олиш ва бузоқларнинг йирик бўлишидан далолат.

50 дан ортиқ соғин сигиримиз бор. 1500 бош бўрдоқига боқиладиган буқаларимиз мавжуд. Мен уларга ўзим доимий равишда қўзқоқ бўлиб тураман. Молларга доимий равишда бериладиган емдан, озукадан, хатто сувидан ҳам хабардор бўламан.

Бизда бор-йўғи 100 гектар борлиги ҳисобга олинса, 1550 бош қорамолга бу ер камлик қилади. Бундан ташқари 20 гектар ерга галла экамайз, 20 еткар ерда эса пахта устирамайз. Қалладан 95 ва 98 центнер, пахтадан 56 центнер ҳосил кўтарамиз. Биз билан қўшни бўлган хўжалиқларнинг кўрсаткичлари бир мунча кам. Бу билан мен бошқаргани камситмоқчи эмасман. Мен фақат меҳнатга турлича ёндашилаётганини эътироф этиш ниятидаман. Бугунги кунда шахсий фермер хўжалиқлари сон ва сифат жиҳатидан жамоа хўжалиқларига нисбатан юта бошлади. Сабаби битта. Фермерларнинг ўз ерларига, мол-мулкларига масъулияти ортагани мана шу ютуқларга олиб келяпти. Истаимизми-йўқми шахсий мулкка бўлган нуносабат ҳақиқий нуносабат. Бу гагининг замирида «ўзинг учун ўт өтм...» қабилдаги ибора мўжасман. Кимки ўз мулкига жони ачиса ўша ерда унуб ўсми, тараққиёт албатта юз беради. Умумий ишда ҳам қучли кўтарилиш бўлиши мумкин, бунинг учун қучли раҳбарлик зарур ва хизматчиларнинг маънафат тўғриси

ошириш керак бўлади. Бунга мен ўз хўжалигимда йўлга қўйилган бир мисолни келтираман. Бизда 80 та ишчи доимий равишда ишлайди. Мен уларга 30-35 минг сўм атрофида маош бераман. Албатта, ҳозирги кунда мана шу миқдордаги маош билан рўзгор тебратиш осон эмас. Мен маошининг ошириш йўлини ўйлаб топдим. 80 та ишчига дейлик, уч-тўрт ой ичида битта новос олдирман ва ўз ҳисобимдан боқтириб бераман. Агар бир ишчи бир новос олиб, буқаларимиз ичига қўйиб юборса, уч ой ичида шу буқа бозорга олиб борил-

диган бўлади. Ана шунда ўша ишчи бир йилда қўшиб қўётган молдан 250-260 минг сўм даромад қилади. Натижада хар ой оладиган маошининг миқдори 60 ёки 65 минг сўмга айланади. Маънафат кўрган одам эса унумли ишлайди.

Галла ва пахтада ҳам 120 та ёлланган ишчи ишлайди. Улар кунига бир ярим, икки минг сўм олади. Агар масалани мазмунига чуқурроқ қилиб борилса, яна ҳам аникроқ манзара кўзга ташланади. Уларни хар ой маош билан таъминлариман. Демак, шунча хондон кун кечиряпти.

Мен Ўзбекистон Республикасининг харбий қўдаларида хизмат қилаётган хизматчиларни хар ой, хар ҳафта гўш билан таъминлайман. Бу масаланинг бир томони. Иккинчи томони эса, болаларга 320 ўринли мактаб қуриб бердим. Шу билан бирга Иймон қишлоғида 26 ўринли қишлоқ врачлик шифохонасини ҳам қуриб топширдим. Доимий равишда ишлайдиган қурувчи ишчиларим бор. Томат ва сутни қайта ишлайдиган цехларим доимий равишда фаолият кўрсатиб

Иқтисодий ислоҳот одимлари

келаяпти. Мактаб учун қуриб берган спорт мажмуаси болалар ихтиёрида. Хўжалигимизда 2 та «Алтай» ва 7 та кичик трактор мавжуд. 11 донна автомашинамиз ҳам юқимизни енгил қилди турбиди. Денов туманида истиқомат қилувчи 200 га яқин ногиронларни оталиқка олганимиз. Ишчи-хизматчиларимизга 1 килограмм галлани 60 сўмдан сотамиз. Тўй-маркаларига бир молни текинга берамиз. Уйлайманки, бу саховатларнинг ҳаммаси аввало Яратганининг бизга, шахсан менга кўрсатган илтифоти. Халққа қилаётган саховатимиз эвазига Оллоҳ бизга ҳам саховат кўрсатаётир.

Ухўжалигимизда бир йилда 850 миллион даромад қилинса, шундан қарийб 20-25 фоизи фақат саховат ишларига сарфланади.

Биз даромад олишининг кўпларга маълум бўлганга услубларидан ҳам фойдаланамиз. 1600 га яқин молимиз кунига биздаги 30 тонна табиий ўғитнинг нўнбаига айланган. Бир йилда мана шу табиий ўғитнинг ўзи хўжалигимизга 30 миллион соғ даромад келтирди.

Мен олий маълумотли раҳбарман. Олган илмларимни ҳаётга, ишга тадбиқ қила оламан. Менинг онгту шуурида, туйғуларимда Ватан, миллат тараққиётини ўйлаш, ҳис қилишдай мўждаас тушунча доимо тинчлик бермайди ва бир сония бўлса-да мана шу тушунча-туйғудан четга чиқа олмайман.

Ахмад НАРЗУЛАЕВ, Денов туманидаги «Лочин» фермер хўжалиги раҳбари, Ўзбекистон Қаҳрамони

ХАЙРИЯ ТАДБИРИ

Орамизда оилавий ёхуд педагогик тарбиянинг номўқамаллиги сабаб ҳали балафот ёшига етмай туриб, қалтис ва ноқонуний ҳаракатлар содир этиб, тиконли сим ортига тушиб қолган болалар ҳам борки, келажақда уларнинг жамиятда ўз ўринларини топишлари, мустақил ҳаётга соғлом онг, ақл билан киришлари учун қайғуринг, гўёҳандлик балосидан асраш, қалбиди она-Ватанга нисбатан меҳр-муҳаббат уйғотиш муҳим масалалардан биридир.

Инсонпарварлик бош омиш ҳисобланган мамлакатимизда меҳр ва муруват табақа ажратмайди, яққа-ёлғиз, ногирон, иқтимоий муҳофазатга муҳтождлар қаторида озоқликдан маҳрум этилганлар ҳам эътибордан четда қолмайди. «Соғлом авлод» жамғармасининг Республика Хотин-қизлар қўмитаси билан ҳамкорликда Зангиота туманида жойлашган болалар ахлоқ тузатиш колониясида ўтказган навбатдаги хайрия тадбири меҳр-муруватнинг яна бир ишонаси бўлди. Билиб-билмай қилган ҳаракатлари туфайли тақдиринг аччиқ зарбасига дучор бўлган 190 нафардан ортиқ усмирларга гўиена воситалари ва турли адабий-бадиий китоблардан иборат муруват ёрдами топирилиб, асорати жиҳатидан терроризмдан ҳам дахшатлироқ ҳисобланган гўёҳандлик иллати, унинг қўришни ва оқибатлари хусусида давра суҳбати ўтказилди.

Бундай тадбирлар шубҳасиз тиконли сим ортида вақтинча ўтирган болаларнинг эртага жамиятимизга қомил инсон бўлиб киришларига яқиндан қўмақ беради.

Мақсуд Акрамов, «Туркистон-пресс»

Истеъмолчи ҳуқуқи-қонун ҳимоясида

ТАН ОЛИНГАН ХАТОЛАР ЧИНИҚТИРАДИ

Муҳбиримиз Қашқадарё вилоят монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш ҳудудий бошқармаси бошлиғи Мустафохон СУЛТОНОВ билан суҳбатлашди.

— Мустафохон Музаффарович, вилоятда «Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонун ижроси қандай кечмоқда? — Бошқармаимиз томонидан истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилляпти. Кези келганда айтиш жоизки, хар қандай давлатда ҳам фуқаро ўз ҳақ-ҳуқуқини яхши билса, ўша жойда қонун бўзулиши ҳолати кузатилмайдми, тараққиёт сари юз тутилаверади. Биз шуни ҳисобга олиб, энг аввало, маҳаллаларда, ўқув муассасаларида истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича кўрик-таътирлар ўтказдик. Бундан қўзланган мақсад ички истеъмол бозорини сифати раст, одамлар ҳаёти ва соғлиғига ҳавф туғдирувчи товарлар сотилишига йўл қўймайлик учун жамоатчилик назоратини қўчайтириш ҳамда ўсиб келаятган иш авлодининг ҳуқуқий ва истеъмол маданиятини оширишдан иборатдир.

Утақзилган кўрик-таътирларда Қарши шаҳридаги «Нефтигаз-саноат», Кўнот туманидаги маийиш хизмат, қишлоқ хўжалиги, касб-хўнар коллежлари талабалари жуда фаол иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллашди. Биз шу кеча-қундузда аҳолининг истеъмол маданиятини ошириш, ҳуқуқий савдо-ҳонлигини қўчайтириш мақсадида «Нуроний» жамғармаси ҳамда «Қамолот» ёшлар иқтимоий ҳаракати вилоят бўлими ва бошқа мутасадди ташкилотлар ҳамкорлигида «Юксак маданиятли истеъмолчи» кўрик-таътирларини ўтказишга тайёргарлик кўраямиз. Албатта, бу соҳада ҳали қиладиган ишларимиз кўп.

— Жойларда қонунбузилиш ҳолатлари ҳам қузатиляптими? Умуман, аҳоли муносабатлари нисбатан қандай йўл тутилмоқда? — Шу кунгача бошқармаимизга фуқаролардан 48 та ариза ва шикоятлар келиб тушди. Бундан ташқари 27 нафар фуқаро эса «Ишонч телефонлари» орқали бошқармаимизга мурожаат қилди. Шунга асосан, ҳодимларимиз жойларда бўлиб, ҳақиқий ҳолатни ўрганишда фуқаролар томонидан бўлаётган мурожаатларнинг асосий қисми тасдиқини топапти. Масалан, Қарши шаҳрининг Ҳуснобод кўчасидаги 58-ўйда истиқомат қилувчи фуқаро З.Раунова иссиқ сув учун тарифлар юқори эканлигини ёзма аризада баён этган. Ҳодимларимиз ўшбу ҳолатни вилоят «Иссиқлик манбаи» ишлаб чиқариш бирлашмаси вакиллари ҳамкорлигида ўрганиб чиқишди. Текшириш давомида ҳақиқатдан ҳам 58-ўйдаги 18 та хонадонга иссиқ сув бир меъёрда берилмаганлиги аниқланди. Шунга асосан «Иссиқлик манбаи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳисобидан истеъмолчилар фойдасига иссиқ сув берилмаган кўнлар учун 95232 сўм қайта ҳисоб-китоб қилиб берилди.

Албатта, бундай мисолларни яна давом эттириш мумкин. Кейинги пайтда бозордаги сотувчи билан харидор ўртасидаги келишим-шартнома ҳусусида ҳам бошқармаимизга кўп мурожаатлар бўлмоқда. Масалан, Қарши шаҳрида яшовчи Г.Назарова утган ойда Тижорат бозорида савдо қилувчи тадбиркор И.Ганиевдан аёллар кофасини 35000 сўмга харид қилди. Шундан сўнг уйга келиб, ҳалиги кийимни кийиб курса, ўлчами кичиклик қилади. Шунда харидор сотувчи И.Ганиевга мурожаат қилиб, керакли ўлчамдагисига алмаштириб беришини сўрайди. Тадбиркор эса, сотувчи мурожаатини рад қилади. Сўнг харидор Г.Назарова бошқармаимизга ариза билан шикоят қилади. Ҳодимларимиз ўшбу ҳолатни дарҳол ўрганиб, истеъмолчининг хоҳишини қаноатлантиришди. Сотувчи И.Ганиевга эса, тадбиркорларнинг истеъмолчилар олдидаги мажбуриятлари ҳақида тушунтириш берилди.

Бошқармаимиз томонидан жойларда қонун тарғиботини бундан-да қўчайтириш лозимлигини ҳаётининг ўзи кўрсатмоқда. Биз шунга асосан аниқ тадбирлар ишлаб чиқдик. Аҳоли гавжум маҳаллаларда, оммавий ахборот воситаларида ҳодимларимиз чиқишларини ташкил этаймиз. Мақсади-миз- истеъмолчиларимиз ҳамма соҳада ҳам ўз ҳақ-ҳуқуқини билсин, бармоқ тийлаб қолмасин.

Суҳбатдош: Қомил САХАТОВ «Адолат» муҳбири

«Адолат» газетасининг 2004 йил 7 май сонидида «Кўчада қолган келин» сарлавҳали танқиди мақола ҳақида эди. Мақола юзасидан фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар судидан қуйидаги жавобни олддик.

Ушбу мақола юзасидан фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди томонидан хизмат текшируви ўтказилганда, қуйидагилар аниқланди: даъвогар Юлдашев Анварнинг жавобгар Юлдашева (Болтаева) Шахнозага нисбатан никоҳни бекор қилиш ҳақидаги даъво аризаси Фуқаролик ишлари бўйича Мирзо Улугбек туманлараро судининг судьяси С.Ишанқуллова раислигида қўрилиб, 2003 йил 3 июнь кунги ҳал қилув қарори билан тарафлар ўртасида тузилган никоҳ

лозим деб топилди. АЛОҚ ҲИЗМАТИ УЧУН ТАРИФЛАРИ

Байналмилал жангчиларнинг ва ҳалок бўлган харбий хизматчилар оилаларига телефон урнатишга рўйхатга олиш учун олинганда ҳақнинг 20 фоизи тўланади; — агар телефон ўтказувчи шаҳо олдиндан телефон тармоқларининг абоненти бўлса ёки ички телефон орқали алоқа тармоқларига чиқиш имкониятига эга бўлса (шахсий ва умумий телефонлари

БОҒДОРЧИЛИК ШИРКАТЛАРИГА (КООПЕРАТИВЛАРГА) ҚАБУЛ ҚИЛИНИШИДА ИМТИЁЗЛАР

Афғон уруши широкчиликларнинг боғдорчилик ширкатларига (кооперативларга) қабул қилинишида имтиёзлар берилган. Ширкатларга аъзо бўлишни хоҳловчилар ариза билан иш жойларига ёки туман ҳокимлигининг мақсуд бўлимига мурожаат қилишлари лозим.

ТЕЛЕФОН УРНАТИЛИШИ

Ўзбекистон Президентининг 1990 йил 8 мйдаги фармони билан Ўзбекистон Алоқа вазирилиги, маҳаллий органлар 1990-1991 йилларда 1990 йил 1 январгача ҳисобга олинган барча байналмилал жангчиларнинг ва ҳалок бўлган харбий хизматчилар оилаларинг квартираларини телефонлаштириш

«Адолат»га жавоб берадилар

ПРОТЕСТ КИРИТИЛДИ

корор қабул қилинган. Хизмат текшируви жараёнида мақолада қайд этилган Ш.Юлдашевани судья С.Ишанқуллова томонидан ҳақоратлангани ҳақидаги важлари ўз тасдиқини топмади. Юлдашева Шахнозанинг жавобгарлар Юлдашев Шаҳзоод, Н.Нурмухамедова ва бошқаларига нисбатан уй-жойдан фойдаланиш ҳуқуқини белгилаш, олди-сотди шартномасини ҳақиқий эмас деб топиш, М.Мамажанова, М.Бозтаевларнинг жавобгар Ш.Юлдашев,

нотариал идораси ва бошқаларга нисбатан олди-сотди шартномасини бекор қилиш, уй жойини 1/2 қисмига эгаллик ҳуқуқини белгилаб бериш, суммани ундириш ҳақидаги даъво аризалари, Н.Нурмухамедованинг Ш.Юлдашевга нисбатан уйдан қўчириш тўғрисидаги қарши даъво аризаси бўйича фуқаролик иши фуқаролик ишлари бўйича Мирзо Улугбек туманлараро судининг судьяси Г.Камиллова раислигида қўрилиб, 2003 йил 15 декабрдаги ҳал қилув қарори билан даъво талабларини қаноатланти-

ри рад этилган, Н.Нурмухамедованинг қарши даъвоси қаноатлантирилган. Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди апелляция инстанциясининг 2004 йил 5 мартдаги ақрими билан туманлараро суднинг ҳал қилув қарори ўзгаришиз қолдирилган. Маскур уй-жой нисзоси бўйича фуқаролик иши назорат тартибиди ўрганилиб, Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент суди апелляция инстанциясининг ақрими бекор қилиш ва ишни янгидан апелляция тартибиди қўриш учун 2004 йил 7 июнда Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар судининг Раёсатига протест киритилди.

Н.ТОШМАТОВ, Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди раиси

БАЙНАЛМИНАЛЧИЛАРГА ИМТИЁЗЛАР

БОҒДОРЧИЛИК ШИРКАТЛАРИГА (КООПЕРАТИВЛАРГА) ҚАБУЛ ҚИЛИНИШИДА ИМТИЁЗЛАР

Афғон уруши широкчиликларнинг боғдорчилик ширкатларига (кооперативларга) қабул қилинишида имтиёзлар берилган. Ширкатларга аъзо бўлишни хоҳловчилар ариза билан иш жойларига ёки туман ҳокимлигининг мақсуд бўлимига мурожаат қилишлари лозим.

СОЛИҚ ТўЛАШДА ИМТИЁЗЛАР

Солиқ қодимсининг 59-моддаси, 2-қисмига асосан хизматни Афғонистон Республикасида ва жанговор ҳаракатлар олиб борилган бошқа мамлакатларда вақтинча бўлган қўшинларнинг қанчалар утган харбий хизматчилар ҳамда ўқув ва иш-омини янгиликда қачирилган харбий хизматга мажбурлар

этиш тўғрисида»ги қарор ва оид имтиёзлар

Имтиёзлардан фойдаланувчи шахслар тоифалари ва пулли компенсация тўловларининг миқдори. Хар ойда энг кам иш ҳақини 45 фоизи миқдорда пулли компенсация тўловларини олувчилар қуйидагилар ҳисобланади: ногиронлар, 1941-45 йиллардаги иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва улдарга тенглаштирилган қишлоқлар, вафот этган харбийларнинг оилалари ва вафот этган уруш ногиронларнинг рафиқалари.

Уруш қатнашчилари ва ногиронларга тенглаштирилган шахслар. Ўзбекистон Республикаси Вазирил Махкамасининг 1994 йил 11 майдаги 249-сонли, Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунчи

ронларга ва пенсия тайинлаш учун етарли стажга эга бўлганга меҳнатга лаёқатсиз қариларга нафақа-пенсия (нафақа) олиш жойидан берилади.

Ишламайдиган пенсионерларга компенсациялар мавжуд пенсия тайинлаш шавқий жилди ҳужжатлари асосида, яъни қўшимча аризаларга асосан олиб берилади. Компенсация тўловлари: Ишламайдиган пенсионерлар ва иқтимоий нафақа олувчиларга - Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини иқтимоий муҳофазат қилиш вазирилиги томонидан белгиланадиган тартибда алоҳида хар ойлик ведомстлар асосида пенсия (иқтимоий нафақа) тўловлари билан бир вақтда; ишлайдиган фуқароларга, жумладан ишловчи пенсионерларга-иш ҳақини тўлаш муддатларида

Ишдан бўшаган тақдирда, ишчига бўшаган ойи учун компенсация пули сўнгги иш жойидан бериллади. Пенсия тайинлаш тўғрисида 2003 йил 1 апрелидан кейин биринчи марта мурожаат қилган компенсация олиш ҳуқуқига эга бўлган шахсларга компенсациялар пенсия тайинлаш тўғрисидаги аризада берилган ҳисобот ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб тайинланади. Ишлайдиган фуқароларга қонунчиликда уй-жой ва коммунал хизматларни тўлаш бўйича белгиланган имтиёзлар урнига тўланадиган компенсация олиш ҳуқуқига эга бўлган шахсларга қараб энг кўп миқдордаги битта компенсация тўланади. 2003 йил 1 апрел ҳолатида бўлган коммунал хизматлардан ва эксплуатация харажатларидан қардорлик аввал урнатишган тартибда қопланади. Компенсация пули тўловлари билан боғлиқ харажатларини молиялаштириш манбалари қуйидагилар ҳисобланади: — бюджет ташкилотларида ишлаётган фуқаролар, жумладан ишловчи нафақадорлар учун-давлат бюджети маблағлари; — ишламаётган нафақадорлар ва иқтимоий нафақа олувчи шахслар, иқтимоий таъминот органларида рўйхатда турувчилар учун - бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари; — нафақа таъминот давлат бюджети ҳисобидан амалга оширилувчи, ишламаётган пенсионерлар (Муҳофазатчи, Ички ишлар вазирилиги, Миллий ҳавфсизлик хизмати, Фақуллода вазирилари вазирилари ва шу қабиллар) - давлат бюджети маблағлари. Давлат бюджетидан маблағ билан таъминланадиган қорхона ва ташкилотларда ишловчи шахсларга компенсациялар бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ажратилган суратда Бордалар ҳисобидан тўланади, яъни суратга бадалларига ажратилган суммани ҳисоботда тўланган компенсация суммасига қамайтириш йўли билан қопланади. 2003 йилнинг 1 апрелидан уй-жой ва коммунал хизматларни қўрсатувчи қорхоналар уй-жой ва коммунал хизмат тўловлари бўйича аввал имтиёзга эга бўлган шахслар билан маскур тўловлар юзасидан қайтадан ҳисоб-китоб қилинадан.

"Кафолат" давлат акциядорлик сугурта компанияси Самарқанд вилоят филиали 1997 йил 17 март кун иш бошлаган.

Буни қарангки, тез орада "Кафолат" ДАСК Самарқанд вилоят филиали ўзининг ишончли сугурта турлари билан таваққалчилик асосида иш қиладиган ишбилармон ва тадбиркорлар, корхона, ташкилот ҳамда муассасалар эътиборини ўзига жалб этиб улгурди. Мисол учун 2003 йили ушбу сугурта компаниясига 28 милярд миқозлар мурожаат қилган бўлса, 2004 йилнинг биринчи ярмида 30 милярд миқозлар мурожаат қилган. Бу кўрсаткич ўтган йили йилгилан сугурта бадалларининг 70 фоизи бахаририлганлигидан далолатдир. Бахтсиз ҳодисалардан зарар кўрган миқозларга эса 2 миллион 913 миң сўм миқоридора пул тўланган. Умуман олганда, мамлакатимизда "Кафолат" ДАСК ишончли сугурта компанияларидан бири ҳисобланади. Унинг низоми жағғармаси

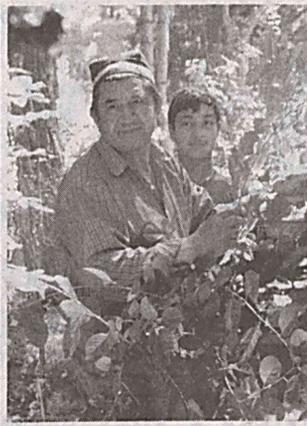
КЕЛАЖАК КАФОЛАТИ

850 миллион сўмни ташкил этади. Активлари 3 миллиард сўм атрофида, инвестиция қилинган маблағларнинг умумий миқдори сугурта муқофотининг 1,5 миллиард сўмдан ортигини ташкил қилади.

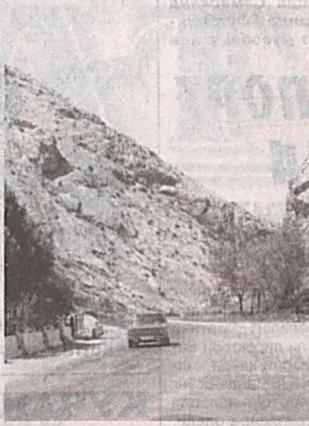
Бундан ташқари, "Сам Коч Авто" қўшма корхонаси, Бекобод металлургия комбинати, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" МАК, "Ўзбекистон темир йўллари" ДАК, "Хамкорбанк", Ўзбек-турк банки, "Доридармон" ДАЖ каби йирик компания ва ташкилотларнинг доимий миқоз ва ҳамкор бўлиб келаётгани маъқул ташкилотнинг барқарорлигини тасминлайди.

Муассасамизда яқин-яқинларга ҳаёт шарт-шароити ниҳоятда оғир эди, — дейди "Кафолат" ДАСК Самарқанд вилоят филиали бошқарувчиси Мирзаёв Худойров. — Аввало, ташкилотимиз жойлашган бино ноқулай жойда жойлашганлигини ҳисобга олиб, 2003 йил 13 ноябрда шахар марказида жойлашган барча қулайликларга эга бинога кўчиб ўтдик. Ишонамизки энг сўнгги русумдаги компьютерлар ва асбоб-ускуналар билан таъминладик. Муассасамизда 6 нафар ходим ва 12 нафар сугурта агентларимиз фаолият юритишмоқда. Уларнинг ойлик маошлари ҳам бугунги кунга келиб 70-80 миң сўмга қўтарилди. Филиал вилоятимиз аҳолисига 25 хилдан ортиқ сугурта тури бўйича хизмат кўрсатиб келмоқда. Жумладан, транспорт воститалари эгалари фўқаролик жавоб-

Сугурта хизмати

Омонқўтон тоғи (суратларда) ўлкаимизнинг дилқувли масканларидан бири. У ўзининг гўзал ва бетакрор табиати билангина эмас, балки, хилма-хил шифобахш ўсимликларига бойлиги билан ҳам тилга тўшган. Бу ерда, айниқса, қўллаб-доривор گیёҳлар устирилади. Раҳматилло Чочиллов

кўп йиллардан бўён шу масканда табиатни асраб-авайлаш, нодир даракларни қўпайтириш билан шўғулланиб келаяпти. Эндилкида у тоғ ён бағрида миңг туп арча қўчатини парваришмоқда. **Зоҳир ТўРАҚУЛОВ** олган суратлар

Отдим вақт юқини елкадан оша, йўл сурдим темир паржасарини. Кўзимга ёш олиб қўйдим томоша, Ҳазрат Баҳоуддин мақбарасини. (М.Юсуф)

Не-не буюк зотлар — фозилу даҳоларга камолот бериши саналган қадим ва навакIRON Бухоро ҳақида гап кетганда уни шарқ дурдонаси, Само остидаги очик мўзей, қўхна тарихнинг мўзейи мероси, дея қадрлашади.

Дарҳақиқат, истиқлол Бухоро кўрқига-кўрқ, маҳобатига салобат бахш этди, десақ муболага бўлмади. Жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган замонавий лойиҳалар асосида қурилган иншоот ва биноларни кўриб кўз қувонади. Дунёнинг чекка ўлкаларидан бу муқаддас гўша — Бухороий шарифини зиёрат қилишга келаётганлар бизга ҳавас билан қарашади. Неки, биз инсоният тафаккури оламини ҳайратга солган Абдуқўлиб Ғиждувоний, Ҳазрат Баҳоуддин Нақшбандий, Имом ал-Бухорийларнинг юртдошимиз. Алахусус, бу ҳақда хориқлик киши сизга айтиб қолса кўнгилда тўғилган фахр тўғйуси жунбушга келаркан.

Баҳоуддин Нақшбандий зиёратгоҳини излаб юрган марғилонлик Еқутхон исмли хожи ая билан тасодифан учрашиб қолдим. — Бу тўпроқнинг гардини кўзга суртиш лозим, она қизим — дейди онахон. — Бу заминдаги ҳар бир қадамқоларни зиёрат қилиб туришимиз даркор. Еқутхон аяни йўлга кузатиб қўйдим дилимда зиёрат қилиш илҳини тўғилди. Баҳоуддин Нақшбандий мейморий мажмуасига кириб борарканман, инсон йўли гул эканлигига, дил Оллоқ-

ОФРИҚ

дуюга кўл очади қари-ёш. Кекса тўл дарахти остига қўйилган ёғоч ўриндиққа ўтириб тилловата қўлоқ тутаман. Билиб-билимай қилган гуноҳлардан фориғ бўлаётгандек вужудимда ажиб илоҳий ҳолат сезаман...

САФАР

Ўзбекистонда мутлақо янги-хуқуқий-демократик давлат барпо этиляпти. Табиқий, бунда хуқуқ ва қонунчилик масалалари муҳим аҳамият касб этади. "Адолат" социал-демократик партияси шу муаммолар хусусан, фўқароларнинг эрқ ҳамда ҳуқуқларининг қанолатланшига жиддий эътибор қаратади.

Магистрларга оқ йўл

Мулоҳаза

— Олотдан. — Зиёратга келдингизларми? — Ҳовва, — деди аёл бироз хайрон бўлгандек. — Синглим, ташлаган қоғозларингизни гулзор ичидан олинг. Яхши эмас — дедим овозимни иложи боғларга пасайтириб. Шундай десам, қамчилигини тан олиб уялиб қолса керак деган ўй ҳам кўнгилдан ўтди. Бир неча дақиқа бурун му-

ОФУ

лоим, муштилар бўлиб ўтирган аёлнинг вақоати ўзгарди. — Тавба, Кимсан ўзинг?! Бу ерни қоровулимсан? Гапиршини-чи! Олифта. Ким ташлаган бўлса уш...ша олин! Юр, бачам... — яна нималарди дея гулдорни узоқлашди. Бир зумда галаговурни эшитиб йиғилган одамлар олдида хижолат бўлсамда, қалби-қўзи сўқир ола гулзорга ташлаган музқаймоқ қоғозларни йиғиштириб олдим.

Сиз бунга нима дейсиз?

САФАР ЭЛМУРОДОВ «ИШИ»

Билан ИИБ наватчилик қисмига масъул бўлиши мўмкинми? Қондага қўра, бундай вазифа қисда 5 йил операция ишларда фаолият кўрсатган ходимга оқлатилиши керак!

МАГИСТРЛАРГА ОҚ ЙЎЛ

Биринчи Тошкент давлат тиббиёт институтида битирувчи магистрларга диплом топириш маросими ўтказилди.

Алоуддин Гаффоров, "Туркистон-пресс"

«Қорадори — 2004»

XX аср вабоси дея талқин этилган гиёҳвандликка қарши курашимиз XXI асрда ҳам ўз долзарблигини йўқотмаган. Чўнки, эътиборсизлик қиладиган бўлсақ, у ўз домига тобора кўпроқ инсонларни тартаверади. Гиёҳвандлик майиб-мажруҳлар, айниқса, ногирон болалар сонининг ортиб боришига сабаб бўлади. Хали дунё юзини кўрмай туриб, болаликнинг шодонликлари билмай аёвдан гўдакларнинг қўпайишига ҳам айнан гиёҳвандлик сабаб бўляпти.

О Ф У

Гиёҳвандликка қарши курашиш Республика ички ишлар идоралари вазифаси ҳисобланади. Айниқса, бу борадаги ишлар чегарадош ҳудудларда кенг қўламда олиб боришмоқда.

Сиз бунга нима дейсиз?

САФАР ЭЛМУРОДОВ «ИШИ»

Бу эътирофлар жиноят ишлари бўйича Сурхондарё вилоят апелляция босқич судининг 2001 йил 21 декабрдаги аҳримида қайд этилган. Аҳримида кўрсатилган олти банддан иборат эътирозлар ишчи янгидадан қўрган Олтинбой тўман суди томонидан мутлақо эътиборга олинмаган. Сабаби, тутқун ўз жонига қасд қилган.

МАГИСТРЛАРГА ОҚ ЙЎЛ

Биринчи Тошкент давлат тиббиёт институтида битирувчи магистрларга диплом топириш маросими ўтказилди.

Алоуддин Гаффоров, "Туркистон-пресс"

Маънавият сабоқлари

САМИМИЙ ИЛТИФОТ — ГЎЗАЛ ФАЗИЛАТ

Илгарироқ Она Тошкентимизнинг гўзал қоноқларидан ҳисобланмиш "Наврўз"да бўлган тадбирга боргандик. Ушанда улўғ бир инсонни хотирлаш муносабати билан эҳсон дастурхони ёзилган. Одам гажум. Аслида бундай маъракаларга ошхўрлик учун борилмайди. Бу фўний дунёни тарқ этган инсон хотирасини эъзозлаш, унинг ҳақиқа фотиҳа ўқиш учун борилади. Ушанда нимагадир одамлар туриб қолишди. Навбат келиши билан биз ҳам ичкарига кирдик. Хизмат қилувчилар кўп, лекин келинг, ўтиринг дейиш ҳам, дуога қўл очиш ҳам йўқ, тўриси чой, нон келтириш ҳам узоққа қўчилиб кетди. Илтифот кўрсатиш ўзбекнинг энг олий фазилати эканлиги дилимизга келди. Шунда, танишим, истеъдодли шоир Икром Отамурод: "Олимжон акам бўлганда эди", деди.

Дарҳақиқат, тўй ва турли маросимлар фазилати, борни кўрсата биладиган урдуворон, фаҳм-фаросатли қайноғига боғлиқ эканлиги шунда кўзга ташланганди. Хушхўллик ва самимият билан илтифот кўрсатишнинг ўзи ҳам катта бир санъат, одамийлик зинайти эканлигига ўшанда ишонч ҳосил қилган эдик. Ҳа, инсон қалби жуда ҳам ноқил бўлади. Унга йўл топиб, бундай тадбирларда одамни хушнуд этишлик одоби, мусулмончилик ва ўзбекичилигимизда илтифот кўрсатишга кирди.

Илтифот кўрсатиш ҳақидаги маъналарни шарҳ ва фарқ классиклари асарларида ҳам учратиш мўмкин. Шунингдек, ўзимизнинг қадриятларимиз ҳисобланмиш ўзбек халқ достонларида ҳам илтифот кўрсатишликка одил манбалар анчагина. Одамзод дунёга келибдики, бир-бирига илтифот кўрсатиб келади. Зеро, ота-она ёки устоз-шўғирд муносабатида ҳам бу инсоний тўйеу азалдан мустаҳкам бўлган.

Бир гал матбуот уйи биносига кириваришда моҳир санъаткор, профессор Хожиакбар Ҳамидовнинг рубўри келиб қолдим. Мен у кишига илтифот кўрсатиб, ичкарига киришларини ишора қилдим. — Йўқ, йўқ! Аввал ўзингиздан, — деди у. — Аҳир, Сиз меҳмонсиз, Сиздан, — дедим мен. — Абдулҳамид ака, бу дунёга ҳаммамош ҳам меҳмон, — дедилар. — Турғи айтасиз, лекин меҳмон атои Худодеганлар-ку? — дедим. — Кўймадингиз-да! — деди у...

Ҳожиакбар Ҳамидовнинг ушбу илтифотлиги ва самимиятлигини орадан анча йиллар ўтган бўлсада, ҳануз эслаб, баъзан, давраларда ибрат сифатида айтиб юраман. Азал-азалдан тўй ва таъзия маъракаларини ўтказишнинг қайноғилари бўлган. Булар илтифот кўрсатиш соҳиблари ҳисобланмишлар. Бундай тадбирларга узоқ-қичнадан келган одамларни хушхўллик ва самимият билан қўлиб олишларган. Улар кимни қарғана ўтказишни яхши билишган. Фотиҳа олиш, фотиҳа беришдан тўртиб, дастурхонинг фазилати ва фазилатлиги, тартиб қондаларига мос ва номослиги аниқ шу қайноғиларга боғлиқ бўлган.

Тўй ва таъзия тадбирларининг соҳибларига оғури келтириш, келган одамларнинг дилига ёқиб, қайноғига боғлиқ қайноғи учун майда, назарга олинмайдиган нарсани эътиборга олишларган. Тадбир ўтказишнинг жиловли аслида қайноғининг қўлида бўлади. Бор-дию, ош тайёр бўлмаган ёки нонда, чойда танқислик бўлса, яхши қайноғи, илтик муомила, самимий илтифот билан одамларнинг кўнглига йўл топа олади ва орадаги ўзуллигини боғлаб қўлади. Бу нозик санъат! Бирон бунни билади, бирон билмай қолади. Озич қўлиб, бори бойитиб, даврани фазилати ва тартибли қилиб ўтказиш, илтифотли даврбошнинг маҳоратига боғлиқ. Азизлар, мавзўимизнинг бошида "Наврўз" ресторанида бўлиб ўтган тадбирда: "Олимжон акам бўлганда эди", деган ўқичини тилга олиб ўтгандик. Ҳа, кўнларга таниш, одамлар кўнглига мос келиб қолган, машур даврбошнинг тошкентликлар яхши билишади. У кишини, ҳатто узоқ-яқин вилоятларга ҳам тўй ва маъракаларга қайноғиллик қилиш учун олиб кетадиган бўлганлар.

Абдулҳамид ХАБИБУЛЛОВ, доцент

